

**«Η Πρόκληση του Σήμερα για το Αύριο»
Ομιλία Δημήτρη Δασκαλόπουλου, Αντιπροέδρου ΣΕΒ
«ΑΝΟΙΚΤΟ ΦΟΡΟΥΜ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»
Αθήνα, HILTON, 6 Δεκεμβρίου 2005**

Η παρουσία μου στο βήμα τούτη τη στιγμή, σηματοδοτεί το γεγονός ότι το Ανοικτό Φόρουμ έφτασε στο τέλος του.

Προτιμώ, ωστόσο, να πιστεύω ότι σηματοδοτεί το τέλος μιας καινούριας αρχής.

Η ευθύνη όλων μας είναι μεγάλη και η στιγμή σοβαρή.

Η χώρα μας βρίσκεται σε μία κρίσιμη συγκυρία.

Οικονομικά πρέπει να ανακτήσει τον υψηλό δυναμισμό της και να δώσει τη μάχη της επιβίωσης και ανάπτυξης μέσα σε μία «σκληρή» Ευρώπη των 25 και μέσα σ' ένα ακόμη σκληρότερο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα.

Πολιτικά, έχοντας κερδίσει τη μάχη της δημοκρατίας πρέπει να αντιμετωπίσει με νηφαλιότητα τις προκλήσεις τόσο στην ευρύτερη πολιτισμική περιοχή όσο και στη στενότερη γεωπολιτική σφαίρα της.

Κοινωνικά, έχοντας φτιάξει ένα απαραίτητο δίκτυο κοινωνικής προστασίας πρέπει να το καταστήσει οικονομικά βιώσιμο και πρακτικά πιο αποτελεσματικό –μπροστά στο διαρκώς διογκούμενο φαινόμενο του κοινωνικού αποκλεισμού.

Επιτακτικό ήταν λοιπόν το ερώτημα που τέθηκε στο Ανοικτό Φόρουμ:

«Γιατί δεν προχωρούν οι μεταρρυθμίσεις;».

Δεν ήταν ερώτημα προς την –όποια– κυβέρνηση, αλλά προς την ίδια την κοινωνία.

Η απάντηση δεν είναι εύκολη ούτε προφανής, κάθε άλλο παρά ικανοποιεί τη ματαιοδοξία μας και κάθε άλλο παρά ζωγραφίζει μία αισιόδοξη και επιεική εικόνα για εμάς όλους.

Η ιστορία των τελευταίων 50 ετών μας δείχνει ότι ο εκτεταμένος παρεμβατικός και αναδιανεμητικός ρόλος του Κράτους

δημιούργησε ένα μοντέλο πολιτικής και κοινωνικής λειτουργίας,

η επιτυχία του οποίου εξαρτάται από τον βαθμό στον οποίον ανταποκρίνεται στις πελατειακές απαιτήσεις των οργανωμένων ομάδων.

Και η κοινωνία συνέχισε να ανταμείβει και να αναδεικνύει εκείνους

που υπόσχονταν την ικανοποίηση των απαιτήσεων και την ελάχιστη παρέμβαση, αναπαράγοντας έτσι τον κύκλο της αδράνειας και της απραξίας.

Ο μακροχρόνιος ορίζοντας δεν καθορίζει πλέον τους σχεδιασμούς και τις επιλογές ούτε της πλειονότητας του πολιτικού κόσμου, ούτε της πλειονότητας της κοινωνίας. Βολεμένοι έτσι στη μετριότητα, αντιμετωπίζουμε τα πάντα ως ένα παιχνίδι με μηδέν εις το πηλίκον: θα πάρω από εσένα για να είμαι εγώ καλύτερα.

Και, μέχρι σήμερα, ελέω των πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των χαμηλών επιτοκίων, της πλεονάζουσας διεθνούς ρευστότητας και των μεγάλων δημοσιονομικών ελλειμμάτων, υπήρχε η πρόσοδος –για να μην πω η λεία.

Συνηθίσαμε, λοιπόν, να μαχόμαστε για τη μοιρασιά των πρόσκαιρων λαφύρων παραβλέποντας το αύριο.

Μαχόμαστε για τα κεκτημένα και ξεχνάμε πως ό,τι δεν αλλάζει, ό,τι δεν προσαρμόζεται, αργά ή γρήγορα θα ξεπεραστεί και θα πεθάνει.

Υποκύπτουμε στη σκοπιμότητα της στιγμής, αγνοώντας τον ορίζοντα του μέλλοντος και τα σύννεφα που τον σκεπάζουν.

Αλλά, ο πολιτικός κόσμος είναι –κατά κύριο λόγο– ο θεσμικός εντεταλμένος για τον εκσυγχρονισμό κι εκσυγχρονισμός που βλέπει μόνο το σήμερα δεν είναι εκσυγχρονισμός. Κι η κοινωνία μοιάζει να έχει πλέον κατανοήσει ότι το πηγάδι στερεύει στο άμεσο μέλλον.

Στο πλαίσιο αυτό, το τέλος αυτού του διημέρου σηματοδοτεί την απαρχή ενός διαρκούς Ανοικτού Φόρουμ μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της Πολιτείας, μεταξύ των θεσμικών παραγόντων και της ίδιας της κοινωνίας.

- Καθόλη τη διάρκεια της προετοιμασίας του Φόρουμ, η προθυμία για συμμετοχή και συνεισφορά στις εργασίες του από όλους τους φορείς, τις κοινωνικές ομάδες και τους ιδιώτες, ήταν εντυπωσιακή.
- Κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα, στην ιστοσελίδα του ανοικτού φόρουμ, εκατοντάδες άνθρωποι κατέθεσαν τις απόψεις τους και χιλιάδες άνθρωποι το επισκέφθηκαν για να ενημερωθούν για τον διάλογο.
- Στη διάρκεια των δύο αυτών ημερών, οι Ομάδες Εργασίας δούλεψαν με συνέπεια και πάθος για να διανύσουν την απόσταση από τα ευχολόγια στην πράξη. Δεκάδες άνθρωποι είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν μεταξύ τους, να ανταλλάξουν απόψεις, να διαφωνήσουν προσπαθώντας να συμφωνήσουν, να διασταυρώσουν τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες τους για το σήμερα και το αύριο του τόπου μας, να αντιπαραθέσουν θέσεις και ιδέες.
- Στη σημερινή ημέρα οι Ομάδες παρουσίασαν έτσι τις προτάσεις τους, αποτέλεσμα σύνθεσης και συμφωνίας.
- Κατά τη σημερινή ημέρα, ακούσαμε μια σειρά από ενδιαφέρουσες συζητήσεις, όπου στο ένα πάνελ μετά το άλλο επίμονα ζητήθηκε από τις ηγεσίες να «δεσμευτούν».

Όλοι επέδειξαν την προσωπική ευθύνη τους και τη συλλογική ετοιμότητά τους, μπροστά στα κρίσιμα και επείγοντα προβλήματα των καιρών.

Όλοι εκφράστηκαν με τα καλύτερα λόγια για την εμπειρία τους εκεί, για τη δυνατότητα που είχαν να ακούσουν, για τη διάθεση συνεννόησης που διαπίστωσαν στους συνομιλητές τους.

Το Ανοικτό Φόρουμ αποδείχθηκε έτσι ότι ήταν **μία καινοτόμα και γόνιμη πρωτοβουλία.**

Θα ήταν ασέβεια προς τις εκατοντάδες που εκφράστηκαν και εργάστηκαν σκληρά να περιοριστούμε στην αυτάρεσκη καταγραφή των απόψεων και των προτάσεων –και μετά να επιστρέψουμε στα σπίτια μας και στη ρουτίνα μας με το αίσθημα ότι επιτελέσαμε το χρέος μας στην κοινωνία.

Θα ήταν κρίμα και θα αποτελούσε, τελικά, δείγμα ανευθυνότητας.

Διότι το χρέος μας δεν σταματά στις επισημάνσεις.

Οι επισημάνσεις συνεπάγονται δράση, συνεπάγονται πράξεις.

Άλλωστε, αυτό το μήνυμα εξέπεμψε ουσιαστικά η όλη διαδικασία του Ανοικτού Φόρουμ: η ενθουσιώδης συμμετοχή τόσων ανθρώπων, εκπροσώπων διαφορετικών χώρων και συμφερόντων, η ειλικρινής ανάδειξη αυτών που μας ενώνουν χωρίς συγκάλυψη των όσων μας χωρίζουν, η αναζήτηση κοινών στόχων για το συλλογικό μέλλον μας.

Η συν-ευθύνη. Αυτό ήταν το δυναμικό, αλλά και απαιτητικό μήνυμα του Ανοικτού μας Φόρουμ.

Θέλω, όμως, να προχωρήσω και ένα βήμα πιο πέρα.

Γίνετε όλοι κοινωνοί των αποτελεσμάτων της πανελλαδικής έρευνας για την ανταγωνιστικότητα που έγινε για λογαριασμό του Ανοικτού Φόρουμ.

Τα συμπεράσματα είναι σαφή:

η κοινωνία αναγνωρίζει τη σημασία της ανταγωνιστικότητας στην επιδίωξή της για μία καλύτερη ζωή

και θεωρεί πως η βελτίωσή της είναι καθήκον όλων μας και όφελος για τον καθένα μας.

Το κοινωνικό σύνολο, δηλαδή, είναι ώριμο.

Αναγνωρίζει την κρισιμότητα της στιγμής και ζητά να προχωρήσει μπροστά.

Ζητά από τους ταγούς του να μην ολιγωρήσουν.

Κι ο Έλληνας, ως άτομο, δηλώνει αισιόδοξος για το προσωπικό του μέλλον

–περισσότερο αισιόδοξος απ' ό,τι για το μέλλον του κοινωνικού συνόλου–

και βάζει το δικό του στοίχημα για ένα καλύτερο αύριο

καταθέτοντας τον δικό του δυναμισμό και φιλότιμο στον βωμό της μάχης για το καλύτερο αύριο.

Η πίστη αυτή, η αισιοδοξία αυτή, πρέπει να αποτελέσει τον καταλύτη για τον αναγκαίο εκσυγχρονισμό.

Δείχνει ότι όσοι προσπαθούν να μας πείσουν ότι έχουμε γίνει ένα έθνος δημοσίων υπαλλήλων, έχουν άδικο.

Επιβεβαιώνει και τη δική μου βαθιά πεποίθηση ότι είμαστε ένας λαός

ικανός να συνεργαστεί κι ένας λαός επιχειρηματιών, με την ευρύτερη έννοια της λέξης.

Αναφέρομαι εδώ στους ανθρώπους που μοχθούν καθημερινά με τη δική τους δουλειά,

με το δικό τους μαγαζί. Αναφέρομαι στον επιχειρηματικό κόσμο που έχει οράματα και

ιδέες και που καθημερινά σχεδιάζει και ειλικρινά αναλαμβάνει ρίσκα για να τα υλοποιήσει δημιουργώντας θέσεις εργασίας και υπεραξίες για το κοινωνικό σύνολο.

Αναφέρομαι στα χιλιάδες στελέχη που δουλεύουν χωρίς να σκέπτονται για υπερωρίες και για επιδόματα και που κρίνονται καθημερινά με βάση προδιαγραμμένους στόχους κι είναι περήφανοι για τη δουλειά τους. Αναφέρομαι σε όλους όσοι παράγουν, σκέφτονται, δημιουργούν.

Το μήνυμα του Ανοικτού Φόρουμ απηχεί το μήνυμα της κοινωνίας -κι είναι ξεκάθαρο σε όσους θέλουν πραγματικά να το αφουγκραστούν: υπάρχει πρόβλημα, πρέπει να το λύσουμε και αυτοί που τους έχουμε τάξει υπεύθυνους για τη λύση καλούνται να προχωρήσουν. Εμείς, οι πολίτες, θα στηρίξουμε κάθε βήμα προς τα εμπρός, κρίνοντας από τα θετικά αποτελέσματα. Τολμήστε – μην αργείτε.

Βέβαια, κανένας δρόμος για τον εκσυγχρονισμό δεν είναι εύκολος, ανώδυνος και χωρίς απώλειες, άμεσες ή παράπλευρες. Υποχρέωση όλων μας είναι να τις ελαχιστοποιήσουμε. Δεν μπορούν, όμως, να αποτελέσουν δικαιολογία για να μην προχωρήσουμε. Το «καλύτερο αύριο», «οι περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας» δεν έρχονται δικαιωματικά και νομοτελειακά. Έρχονται με τη σκληρή δουλειά, με την ικανότητα προσαρμογής, με τη διάθεση να αντιδρούμε θετικά στις νέες προκλήσεις.

Το Ανοικτό Φόρουμ κατέληξε σε ορισμένες συγκεκριμένες προτάσεις – δεσμεύσεις και συγκλίνουσες κατευθύνσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Είναι προτάσεις που, κατά τεκμήριο, συγκεντρώνουν τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση από τους κοινωνικούς εταίρους. Δεν θα σας κουράσω απαριθμώντας τις ξανά εδώ, ενώ τις ακούσατε το πρωί.

Θα τονίσω απλά ότι ο ΣΕΒ, από τη δική του τη πλευρά, θα αναλάβει το δικό του μερίδιο ευθύνης.

Τις προτάσεις αυτές ο ΣΕΒ:

- θα τις παρουσιάσει στα μέλη του για να προωθήσει την ευρύτερη δυνατή αποδοχή τους από τις επιχειρήσεις και τα στελέχη του.
- θα τις επιδώσει στην κυβέρνηση και στα πολιτικά κόμματα, επιδιώκοντας να καταθέσει αυτήν τη συνεισφορά στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, γιατί αυτό είναι το σημαντικότερο εργαλείο και η χρυσή ευκαιρία για να διαμορφώσουμε ένα δεσμευτικό πλαίσιο δράσης.
- θα τις παραδώσει σε όλες τις κοινωνικές ομάδες και ιδιώτες που συμμετείχαν και θα τις αναρτήσει στην ιστοσελίδα του φόρουμ, που θα παραμείνει ανοικτή, ώστε να συνεχιστεί και να διογκωθεί ο γόνιμος διάλογος που ξεκίνησε.
- θα τις εντάξει στον σχεδιασμό για τη συνέχεια του ζωντανού και εποικοδομητικού διαλόγου που αρχίσαμε μαζί, με πρόσθετες πρωτοβουλίες όπως αυτή του Ανοικτού Φόρουμ.
- θα τις επεξεργαστεί για να τις εντάξει στον δικό του λόγο.

Έρθε λοιπόν η ώρα να αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες μας.

Αυτή η διαδικασία ξεκινά με την αναγνώριση της υποχρέωσής μας –με απλά, καθαρά λόγια– να πούμε την αλήθεια. Αυτή η διαδικασία προχωρεί με τη δέσμευση να επιδιώξουμε την ολοκληρωμένη ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου για τα κόστη και τα οφέλη των μεταρρυθμίσεων, σε μία προσπάθεια να αποκαταστήσουμε την εμπιστοσύνη

στη διαδικασία και την αξιοπιστία στις αξίες της. Κι αυτή η διαδικασία ολοκληρώνεται με την απόφαση να αναλάβουμε **τη δέσμευση ότι θα πράξουμε.**

Κανείς δεν μπορεί να δεσμευτεί για την επιτυχία. Μπορεί, όμως, και πρέπει να δεσμευτεί ότι θα ξεπεράσει τις πολιτικές και προσωπικές σκοπιμότητες και θα κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί για τη χώρα. Τόσο απλά και τόσο ουσιαστικά.

Οι τάξεις, οι ομάδες, οι συντεχνίες, τα άτομα που προτιμούν να παριστάνουν τους κωφάλαους, στρουθοκαμηλίζοντας μπροστά στα αιτήματα των καιρών και τις απαιτήσεις του κοινωνικού συνόλου, είναι καταδικασμένα να περιθωριοποιηθούν.

Είναι καταδικασμένα στην αυριανή πολιτική αφάνεια, στην αναπόφευκτα επερχόμενη κοινωνική κατακραυγή και στη σίγουρη απόδοση ιστορικής ευθύνης.

Για όσους, όμως, αισθάνονται ότι αξίζουν μία καλύτερη τύχη, έχει έρθει η ώρα να τη διεκδικήσουν. Από αυτήν την άποψη, το τέλος αυτού του Ανοικτού Φόρουμ σηματοδοτεί **την απαρχή της κοινής ευθύνης μας για το κοινό μέλλον μας.**

Σας ευχαριστώ.

Θέλω από τη θέση αυτή να ευχαριστήσω:

- Τα μέλη της κεντρικής επιτροπής του Ανοικτού Φόρουμ, που από την πρώτη στιγμή στήριξαν ανεπιφύλακτα αυτή την πρωτοβουλία του ΣΕΒ.
- Την επιστημονική επιτροπή, που με σοβαρότητα κι ευθύνη, επιμελήθηκε τη θεματολογία που άγγιξε όλες τις πτυχές της ανταγωνιστικότητας.
- Την οργανωτική επιτροπή, που συστηματικά εργάστηκε το τελευταίο εξάμηνο για την άψογη διεξαγωγή των διεργασιών.
- Τους προέδρους κι εισηγητές των ομάδων εργασίας που πρόσφεραν, μέσα από αυτά τα εργαστήρια, τις σκέψεις και τις αγωνίες τους που οδήγησαν σε χρήσιμα για όλους συμπεράσματα.
- Τους 100 και πλέον περίπου συζητητές που πρόθυμα κατέθεσαν τις δικές τους γνώσεις κι απόψεις στην τράπεζα των συζητήσεων.
- Τους αγωνιώντες συμπατριώτες μας που παρακολούθησαν τις ομάδες εργασίας και σήκωσαν ψηλά το χέρι με προθυμία να συνεισφέρουν στην κοινή προσπάθεια.
- Τα στελέχη και το διοικητικό προσωπικό του ΣΕΒ που έχασαν στην κυριολεξία τον ύπνο τους για να συμβάλουν στην ολοκλήρωση των εργασιών του Ανοικτού Φόρουμ.
- Τις γραμματείς για την προθυμία και την ακούραστη υποστήριξη.
- Τους εκπροσώπους του Τύπου που επίμονα αναζητούσαν δεσμεύσεις από την πολιτική, επιχειρηματική και συνδικαλιστική ηγεσία για το πώς θα πάει ο τόπος μας μπροστά.
- Τους συμβούλους οργάνωσης συνεδρίων CIVITAS και MRB για τις πολύτιμες οργανωτικές κι επικοινωνιακές υπηρεσίες τους.
- Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω θερμά τους χορηγούς του Ανοικτού Φόρουμ:
  - ΔΕΛΤΑ Συμμετοχών κι Εθνική Τράπεζα
  - Κι ακόμη τους: British American Tobacco, Chipita, Ελληνική Τεχνοδομική, Genesis Pharma, Info-quest, Intracom, Raycap, S&B, Τιτάν και Vivodi.

Ευχαριστώ ακόμη θερμά όλους εσάς που με ξεχωριστό ενδιαφέρον παρακολουθήσατε το πρόγραμμα του Ανοικτού Φόρουμ προσφέροντας τη δική σας συμμετοχή στην επιτυχία του.